

Tabela rekomendacji wynikających z „Badania potrzeb finansowych i pozafinansowych w sektorze ekonomii społecznej oraz usług społecznych i zdrowotnych”

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
1.	Instrumentem bardzo przydatnym dla licznej grupy PES mogłaby być pożyczka obrotowa, która ułatwiłaby rozwiązanie problemów z płynnością finansową, odczuwaną przez wiele PES. Dodatkowo, tego typu wsparcie może być kluczowe dla przetrwania wielu podmiotów w okresie po pandemii koronawirusa. Pożyczka mogłaby też służyć zapewnieniu wkładu własnego pod projekty dotacyjne w okresie 2021-2027.	Jak najszybciej, na bazie środków z okresu 2007-2013 (rewolwing) należałoby uruchomić instrument pożyczki obrotowej dla PES, wybierając (być może z wolnej ręki ²) pośrednika lub kilku pośredników finansowych.	MFIPR	Uruchomiono, na bazie środków z okresu 2007-2013 (rewolwing), instrument pożyczki obrotowej dla PES o wartości maksymalnej do 100 tys. zł. Środki dystrybuowane są przez wyłonionych pośredników finansowych, udzielających pożyczek poszczególnym podmiotom..	30 czerwca 2020	Programowa operacyjna	Włączenie społeczne	PO WER 2014-2020	rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	
Wszystkim poniższym rekomendacjom przypisano klasę rekomendacji horyzontalnych lub pozasystemowych, a tym samym nie podlegają one pod głosowanie członków Komitetu Monitorującego. Ich treść zostaje przedstawione jedynie do wiadomości członków KM PO WER 2014-2020.										
2.	Wobec rozpoczynającej się recesji związanej z COVID-19, całe	Przez najbliższe dwa lata (w zależności od długości i głębokości recesji) należy	1. IZ FERS 2021-2027, 2. Samorządy województw	Ramy wsparcia ekonomii społecznej w Polsce wyznacza Krajowym Programie Rozwoju	30 czerwca 2021	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości	Włączenie społeczne	FERS 2021-2027 i RPO 2021+	rekomendacja zatwierdzona w całości	

¹ bazowy status rekomendacji –nadawany w momencie zatwierdzania kształtu tabeli rekomendacji. Nie podlega on zmianie. Każda rekomendacja musi mieć przyznany status opisujący ją według następującego podziału: i. rekomendacja zatwierdzona w całości - rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia w całości i działania wdrożeniowe jeszcze się nie rozpoczęły, ii. rekomendacja zatwierdzona częściowo – rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia w części, i działania wdrożeniowe jeszcze się nie rozpoczęły, iii. rekomendacja zatwierdzona w całości (realizowana) – rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia w całości i działania wdrożeniowe jeszcze trwają, iv. rekomendacja zatwierdzona częściowo (realizowana) – rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia w części, i działania wdrożeniowe jeszcze trwają, v. rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona) – rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia w całości i działania wdrożeniowe już zakończono, vi. rekomendacja zatwierdzona częściowo (wdrożona) – rekomendacja, która została zaakceptowana do wdrożenia tylko w części i działania wdrożeniowe już zakończono, vii. rekomendacja odrzucona – rekomendacja, która została całkowicie odrzucona,

² pozwalają na to przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) – art. 6. ust.2.

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	wsparcie powinno koncentrować się na podtrzymaniu istniejących PS i tworzeniu miejsc pracy , przede wszystkim w istniejących PS.	skoncentrować wsparcie na tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w PS poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie istniejących miejsc pracy, w szczególności dla osób w szczególnie trudnej sytuacji, w formie wsparcia pomostowego, • tworzenie nowych miejsc pracy w PS oferujących stabilne zatrudnienie – przede wszystkim w istniejących PS, • wspieranie tworzenia nowych PS. 	jako IZ RPO 2021+, 3. MRiPS (w zakresie KPRES)	<p>Ekonomii Społecznej do 2023 roku - Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES). Zapisy KPRES określają m.in. definicję PS oraz katalog osób, które mogą otrzymać wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w PS. Modyfikacje kluczowych założeń systemu wsparcia (np. grupy docelowej lub głównych celów wsparcia ekonomii społecznej) wymagają zmian w KPRES.</p> <p>Wprowadzone zostaną zapisy w dokumentach programowych: KPRES, FERS 2021-2027 oraz RPO 2014-2020, będących kontynuacją działań z PO na lata 2014-2020, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie istniejących miejsc pracy, w szczególności dla osób w szczególnie trudnej sytuacji, • tworzenie nowych miejsc pracy w PS oferujących stabilne zatrudnienie – przede wszystkim w istniejących PS, • wspieranie tworzenia nowych PS. <p>Konkretne działania w ramach tej rekomendacji zostaną przyporządkowane konkretnym adresatom na etapie dalszych prac</p>		KM PO WER]				

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
				nad zakresem wsparcia ekonomii społecznej.						
3.	<p>Aby znacząco zwiększyć skalę ES w Polsce, niezbędne jest tworzenie nowych PS. Bez wsparcia zewnętrznego większość PS by nie powstała lub powstałyby mniejsze przedsiębiorstwa, a ich powstawanie by się opóźniło. Dotychczasowe instrumenty wspierające tworzenie miejsc pracy sprawdziły się i należy je utrzymać dla nowych przedsiębiorstw społecznych.</p>	<p>Wsparcie dla nowych przedsiębiorstw społecznych wymaga przede wszystkim form bezzwrotnych. Podobnie jak wspieranie miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji. Proponuje się utrzymanie instrumentu dotacyjnego na tworzenie miejsc pracy w postaci dotacji na miejsce pracy, przeznaczonej na tworzenie miejsc pracy w nowych przedsiębiorstwach społecznych oraz dla osób w szczególnie trudnej sytuacji w istniejących przedsiębiorstwach społecznych.</p> <p>Rekomendacje 3-5 powinny być wdrażane po zakończeniu recesji wywołanej pandemią (lub z początkiem jej końcowej fazy).</p>	<p>1. IK EFS 2021+, 2. Samorządy województw jako IZ RPO 2021+, 3. MRiPS w zakresie KPRES</p>	<p>Ramy systemu wsparcia ekonomii społecznej w Polsce wyznacza KPRES. Zapisy KPRES określają m.in. definicję PS oraz katalog osób, które mogą otrzymać wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w PS. Modyfikacje kluczowych założeń systemu wsparcia (np. grupy docelowej lub głównych celów wsparcia ekonomii społecznej) wymagają zmian w KPRES. Szczegółowy zakres wsparcia zostanie określony we właściwych wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu m.in. o zapisy KPRES. W regionalnych programach dla perspektywy 2021 - 2027 zostanie utrzymany instrument dotacyjny na tworzenie miejsc pracy w celu wsparcia nowych oraz istniejących przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>Dotacja będzie wypłacana jako stawka jednostkowa, poddana jednak indeksacji za lata 2018-2019 i indeksowana automatycznie każdego roku.</p>	30 czerwca 2021	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne	RPO 2021+	Rekomendacja zatwierdzona częściowo (realizowana)	Prace nad bieżącą perspektywą są prowadzone obecnie z dużą intensywnością i niezasadne jest ich wstrzymywanie do czasu zakończenia recesji związanej z pandemią.

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
				Konkretne działania w ramach tej rekomendacji zostaną przyporządkowane konkretnym adresatom na etapie dalszych prac nad zakresem wsparcia ekonomii społecznej.						
4.	<p>Wsparcie pomostowe jest jednym z ważniejszych instrumentów, wspomagających funkcjonowanie PS w pierwszym okresie działalności, kiedy nie uzyskało jeszcze stabilnej pozycji na rynku i przedsiębiorstwo nie jest w stanie wygenerować przychodów pozwalających na pokrycie kosztów.</p>	<p>Rekomenduje się utrzymanie wsparcia pomostowego dla przedsiębiorstw społecznych, wypłacanego w przypadku nowych przedsiębiorstw społecznych i tworzenia miejsc pracy w istniejących.</p> <p>Rekomendacje 3-5 powinny być wdrażane po zakończeniu recesji wywołanej pandemią (lub z początkiem jej końcowej fazy).</p>	1. IK EFS 2021+, 2. Samorządy województw jako IZ RPO 2021+	<p>Sposób wdrażania wsparcia pomostowego przez OWES zostanie określony w dokumencie na nową perspektywę finansową, określającym zasady dot. realizacji przedsięwzięć w obszarze ekonomii społecznej z wykorzystaniem funduszy europejskich w okresie 2021-2027. Szczegółowy zakres wsparcia zostanie określony we właściwych wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Wsparcie bezpośrednio dla przedsiębiorstw społecznych będzie wdrażane w ramach RPO 2021+.</p>	31 grudnia 2021	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	RPO 2021+	Rekomendacja zatwierdzona częściowo (realizowana)	MFiPR uznaje za zasadne utrzymanie wsparcia pomostowego, przy czym zastrzega się możliwość zmiany/uproszczenia warunków i zasad jego udzielania i rozliczania. Ponadto prace nad bieżącą perspektywą są obecnie prowadzone z dużą intensywnością i niezasadne jest ich wstrzymywanie do czasu zakończenia recesji związanej z pandemią.
5.	Dla zapewnienia trwałości miejsc pracy tworzonych w PS istnieje potrzeba wsparcia procesów reintegracyjnych w PS.	Rekomenduje się utworzenie nowego instrumentu: bon na reintegrację , pozwalającego na sfinansowanie przez PS usług reintegracyjnych.	1. IK EFS 2021+, 2. Samorządy województw jako IZ RPO 2021+	OWES będzie oferował wsparcie reintegracyjne, które zostanie rozbudowane o możliwość finansowania i organizacji przez OWES zewnętrznych usług	31 grudnia 2021	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	RPO 2021+	Rekomendacja zatwierdzona częściowo (realizowana)	W bieżącej perspektywie finansowej rola i zadania OWES w zakresie wsparcia

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
		<p>Rekomendacje 3-5 powinny być wdrażane po zakończeniu recesji wywołanej pandemią (lub z początkiem jej końcowej fazy).</p>		<p>reintegracyjnych, w przypadku gdy OWES sam nie będzie oferował niezbędnego wsparcia. Wsparcie będzie mieć charakter zindywidualizowanych działań, opartych o diagnozę potrzeb. Szczegółowy zakres wsparcia zostanie określony we właściwych wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Wsparcie bezpośrednie dla przedsiębiorstw społecznych będzie wdrażane w ramach RPO 2021+.</p>						<p>integracji społeczno-zawodowej w PS były stopniowo rozbudowywane. Z tego względu, warto by dalej dopracowywać i udoskonalać te funkcje OWES, umożliwiając zakup i organizację także zewnętrznego wsparcia w tym zakresie. Ponadto prace nad bieżącą perspektywą są prowadzone obecnie z dużą intensywnością i niezasadne jest ich wstrzymywanie do czasu zakończenia recesji związanej z pandemią.</p>
6.	<p>W polskim modelu ekonomii społecznej dominuje bardzo wąskie podejście do definiowania społecznego oddziaływania PS, ograniczone do</p>	<p>Rekomenduje się uruchomienie nowego instrumentu, wspierającego tworzenie przedsiębiorstw społecznych osiągających wymierne korzyści społeczne.</p>	<p>IZ FERS 2021-2027</p>	<p>Zostanie uruchomiony instrument finansowy wspierający tworzenie PS. Instrument będzie dawał preferencje dla przedsięwzięć generujących wymierne korzyści społeczne.</p>	<p>30 czerwca 2022</p>	<p>Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]</p>	<p>Włączenie społeczne, przedsiębiorczość</p>	<p>FERS 2021-2027</p>	<p>Rekomendacja zatwierdzona w całości</p>	

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	<p>efektu zatrudnieniowego. Powoduje to, że wiele wartościowych pomysłów nie jest wspieranych. Stąd wskazane jest poszerzenie zakresu wspieranych PS. Ma to negatywne konsekwencje w postaci nadmiernej koncentracji na finansowych aspektach oceny PS i w efekcie pojawieniu się efektu wyciekania.</p>	<p>Proponuje się dotacje, w wysokości 100-150 tys. zł, które będą mogły sfinansować do 80% kosztów tworzenia PS.</p>		<p>W tym podejściu duży nacisk będzie położony na pomiar korzyści społecznych.</p>						
7.	<p>Istnieje potrzeba utworzenia nowego instrumentu wspierającego rozwój istniejących PS, które gotowe są do skoku rozwojowego.</p>	<p>Proponuje się utworzenie nowego instrumentu „Dotacje na wsparcie instytucjonalne dla PS”. Instrumenty te powinny być elementem szerszego programu akceleratorów przedsiębiorczości społecznej.</p>				<p>Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]</p>	<p>Włączenie społeczne, przedsiębiorczość</p>	<p>FERS 2021-2027</p>	<p>Rekomendacja odrzucona</p>	<p>Opisane w treści rekomendacji wsparcie dla istniejących PS z EFS powinno odbywać się z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych, przede wszystkim SVC, który obejmuje zarówno wsparcie techniczne (doradcze), jak również znaczne środki pozwalające na duży skok rozwojowy PS. Jeśli pomysły</p>

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
										są dobre i umożliwią skok to programy akceleracyjne są finansowane w PFR i PO IR i tam też te podmioty mogą skorzystać ze wsparcia.
8.	<p>Usługi pozafinansowe mają decydujący wpływ na tworzenie i trwałość PS. Istotne jest, aby były dopasowane do potrzeb PS i były wysokiej jakości. Usługi świadczone przez OWES generalnie są pozytywnie oceniane przez OWES, choć można wskazać również liczne słabości, np. koncentracja na udzielaniu dotacji, udzielanie usług ad hoc, niewystarczające kompetencje doradców OWES.</p>	<p>System OWES należy utrzymać. OWESy powinny koncentrować się na tworzeniu nowych PS. Powinny również świadczyć standardowe usługi wsparcia dla istniejących PS. Należy wzmacniać systematyczne podejście do usług świadczonych przez OWES. W usługach należy wzmocnić aspekt reintegracyjny (zatrudnienie specjalistów ds. reintegracji w OWES) oraz aspekt biznesowy (wymóg doświadczenia biznesowego).</p>	<p>1. IK EFS 2021+/IZ FERS 2021-2027 2. samorzady województw jako IZ RPO 2021+, 3. MRiPS, 4. OWES</p>	<p>Ramy systemu wsparcia ekonomii społecznej w Polsce wyznacza KPRES. Zapisy KPRES określają m.in. definicję PS oraz katalog osób, które mogą otrzymać wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w PS. Modyfikacje kluczowych założeń systemu wsparcia (np. grupy docelowej lub głównych celów wsparcia ekonomii społecznej) wymagają zmian w KPRES. Wdrożenie rekomendacji wymaga także dokonania modyfikacji w Standardach OWES oraz systemie akredytacji AKSES, znajdujących się w kompetencji ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Modyfikacje te powinny uwzględniać kierunki opisane w rekomendacjach. Szczegółowy zakres wsparcia zostanie określony we właściwych</p>	30 czerwca 2021	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne	FERS 2021-2027 i RPO 2021+	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
				<p>wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w oparciu m.in. o zapisy KPRES. Wsparcie bezpośrednie dla przedsiębiorstw społecznych będzie wdrażane w ramach RPO 2021+.</p> <p>Wprowadzona zostanie zasada czteroelementowego systemu świadczenia usług pozafinansowych, mających decydujący wpływ na tworzenie i trwałość PS przez OWES, składającego się z diagnozy, planu, monitorowania w trakcie wdrażania oraz analizy i oceny. Dotyczyć to będzie obowiązkowo nowych PS, a także domyślnie wsparcia istniejących PS (z możliwością świadczenia również usług ad hoc). Rozbudowane i wzmocnione zostaną usługi OWES w zakresie wsparcia reintegracyjnego, biznesowego.</p> <p>Konkretne działania w ramach tej rekomendacji zostaną przyporządkowane konkretnym adresatom na etapie dalszych prac nad zakresem wsparcia ekonomii społecznej</p>						
9.	Przedsiębiorstwa, które są gotowe do dalszego rozwoju potrzebują	Rekomenduje się utworzenie nowego instrumentu:	IZ FERS 2021-2027	Wspierana będzie profesjonalizacja przedsiębiorstw	30 czerwca 2022	Horyzontalna, strategiczna [do	Włączenie społeczne	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Nie jest zasadne tworzenie

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	silniejszego wsparcia doradczego.	akceleratora przedsiębiorstw społecznych. W odróżnieniu od OWES, podstawowym celem akceleratorów jest wspieranie PS w dokonaniu przejścia na wyższy poziom rozwoju organizacyjnego i instytucjonalnego i zdecydowane zwiększenie oddziaływania społecznego.		społecznych poprzez wsparcie kadr menadżerskich PS. Dzięki temu PS będą w stanie osiągać kolejne etapy rozwoju. Wsparcie to planowane jest do realizacji w ramach FERS 2021-2027		wiadomości KM PO WER]				kolejnych instytucji w systemie wsparcia ekonomii społecznej. Wsparcie o podobnym charakterze zostanie wdrożone w ramach projektów realizowanych w FERS 2021-2027
10.	Obecnie oferowane dla sektora PES instrumenty zwrotne wydają się być dobrze dostosowane do potrzeb sektora. Zapewniają odpowiednie finansowanie, w zasadzie ich oferta, po dokonaniu niewielkich zmian powinna zostać utrzymana.	W ramach nowego programu (następca PO WER) należałoby zaprogramować wdrażanie instrumentów pożyczkowych na zbliżonych do obecnych zasadach, przy podniesieniu szkodowości co najmniej do poziomu: <ul style="list-style-type: none"> • 40% (pożyczka na start), • 30% pożyczka na rozwój. Należy również wydłużyć maksymalną zapadalność: <ul style="list-style-type: none"> • do 10 lat dla pożyczki na rozwój, • do 7 lat dla pożyczki na start. Alokacja na pożyczki powinna zostać ustalona na poziomie 80 milionów złotych.	IZ FERS 2021-2027	Zaprojektowanie i wynegocjowanie odpowiedniej alokacji na wdrażanie pożyczek dla PES. Wprowadzenie do dokumentów programowych odpowiednich zapisów opisujących wsparcie w ramach nowego programu będącego następcą PO WER.	30 czerwca 2021	Horyzontalna, operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Zgodnie z rekomendacją, instrumenty będą wdrażane na zasadach zbliżonych do obecnych, ale bez uwzględnienia rekomendacji odnośnie podniesienia szkodowości oraz przy częściowym uwzględnieniu rekomendacji dot. wydłużenia okresu zapadalności pożyczek. Decyzja o podniesieniu szkodowości może zostać podjęta po zapoznaniu

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
										się z faktyczną szkodowością pożyczek udzielonych w perspektywach finansowych 2007-2013 oraz 2014-2020. Wydłużenie okresu zapadalności pożyczek na start jest nieuzasadnione i rodzi niepotrzebne ryzyko dla środków programu, natomiast wydłużenie okresu spłaty pożyczek na rozwój dot. jedynie pożyczek o większej wartości.
11.	Firmy (w tym PES) świadczące usługi społeczne i zdrowotne nie wydają się mieć znacząco trudniejszego dostępu do finansowania zwrotnego, jednakże zaprojektowanie dla nich specyficznych instrumentów pozwoliłoby na realizację większej liczby projektów rozwojowych w tej	Proponujemy uruchomienie nowego instrumentu pożyczkowego dla firm świadczących usługi społeczne i zdrowotne (nie tylko PES, ale także firm komercyjnych) . Pożyczki te powinny być udzielane na okres do 10 lat, w wysokości do 500 tys. zł. Kluczowym sposobem demarkacji z innymi	IZ FERS 2021-2027	IZ FERS 2021-2027 wprowadzi zapisy o preferencji dla PS/PES świadczących usługi społeczne i zdrowotne do strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych uruchamianych w nowej perspektywie z FERS 2021-2027	30 czerwca 2022	Horyzontalna operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	Przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Z uwagi na brak trudności w pozyskaniu finansowania zwrotnego przez firmy komercyjne świadczące usługi społeczne nie ma uzasadnienia dla uruchomienia dla nich

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	sferze.	instrumentami powinien być typ realizowanego projektu, ściśle związany ze świadczeniem usług społecznych i zdrowotnych. Dodatkowo, instrument powinien zawierać w sobie komponent dotacyjny na rozwój związanych z projektem technologii cyfrowych. Na instrument proponujemy alokację w wysokości ok. 30-40 mln zł (IF + dotacja + koszty zarządzania).								nowego instrumentu. W przypadku PES świadczących usługi społeczne i zdrowotne, rekomendacja została uwzględniona.
12.	Firmy (w tym PES) świadczące usługi społeczne i zdrowotne nie wydają się mieć znacząco trudniejszego dostępu do finansowania zwrotnego, jednakże zaprojektowanie dla nich specyficznych instrumentów pozwoliłoby na realizację większej liczby projektów rozwojowych w tej sferze.	Proponujemy, na bazie środków 2021-2027, uruchomienie nowego instrumentu gwarancji portfelowych dla firm świadczących usługi społeczne i zdrowotne (nie tylko PES, ale także – i przede wszystkim – firm komercyjnych). Jak zakładamy, gwarancje takie powinny być udzielane przez BGK, ewentualnie we współpracy z siecią lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych (identyfikacja projektów, ewentualnie podział ryzyka). Maksymalna wartość gwarancji powinna wynosić 5 mln zł, maksymalny udział gwarancji				Horyzontalna, operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	Przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja odrzucona	Z uwagi na brak trudności w pozyskaniu finansowania zwrotnego przez firmy komercyjne świadczące usługi społeczne nie ma uzasadnienia dla uruchomienia dla nich nowego instrumentu gwarancji. W przypadku PES świadczących usługi społeczne i zdrowotne, rekomendacja została

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
		w zabezpieczonym kredycie 75%, a maksymalna zapadalność poręczanego kredytu 20 lat. Wstępna alokacja na instrument (szacowana kwota wypłat + koszty zarządzania) powinna wynosić 60 mln zł. Dodatkowo, taki instrument mógłby być wsparty dotacją na spłatę odsetek (tak jak ma to miejsce w ramach Funduszu Gwarancyjnego PO IR).								uwzględniona (w ramach rekomendacji nr 11.)
13.	Firmy (w tym PES) świadczące usługi społeczne i zdrowotne nie wydają się mieć znacząco trudniejszego dostępu do finansowania zwrotnego, jednakże zaprojektowanie dla nich specyficznych instrumentów pozwoliłoby na realizację większej liczby projektów rozwojowych w tej sferze.	Proponujemy uruchomienie nowego instrumentu częściowo umarzalnych pożyczek na rozwój usług społecznych i zdrowotnych dla PES, o maksymalnej wartości pożyczki do 1 miliona złotych, maksymalnej zapadalności do 10 lat, Wielkość umorzenia kapitału pożyczki powinna wynosić do 45%.	IZ FERS 2021-2027	IZ FERS 2021-2027 uwzględni w strategii inwestycyjnej instrumentów pożyczkowych umorzenia na rozwój usług społecznych i zdrowotnych.	30 czerwca 2022	Horyzontalna, operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	Przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Nie ma konieczności tworzenia nowego instrumentu dla PES świadczących usługi społeczne i zdrowotne. Wystarczające jest uwzględnienie preferencji dla tej grupy PES w instrumencie pożyczkowym dla wszystkich PES, który będzie funkcjonował w okresie 2021-27.
14.	Warto odejść od	Proponujemy wdrożyć	IZ FERS	Instrument zostanie	30 czerwca	Horyzontalna,	Włączenie	FERS	Rekomendacja	

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	instrumentów czysto dotacyjnych i przetestować instrument częściowo umarzalnych pożyczek na tworzenie nowych miejsc pracy w PES.	instrument pożyczek na tworzenie miejsc pracy dla osób pochodzących ze zmarginalizowanych grup w PES (poza PS) oraz dla wsparcia tworzenia innych miejsc pracy w PS o wartości do 200 tysięcy złotych (do 40 tysięcy złotych na jedno miejsce pracy) i możliwości umorzenia do 40% kapitału pożyczki.	2021-2027	uwzględniony w strategii inwestycyjnej instrumentów pożyczkowych i będzie udzielał preferencji, w szczególności umorzeń, na tworzenie miejsc pracy dla osób pochodzących z grup marginalizowanych.	2022	operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	społeczne, przedsiębiorczość	2021-2027	zatwierdzona w całości	
15.	Poważną barierą dla wielu PES w dostępie do finansowania dłużnego pozostaje brak wystarczających zabezpieczeń , jednocześnie bardzo niewiele PES korzysta z kredytów bankowych. Jednocześnie wątpliwe jest, aby w najbliższym czasie oferta kredytów dla PES uległa znaczącej poprawie.	Należy zaprojektować i uruchomić instrument gwarancji portfelowych (na bazie środków z rewolwingu) dla pożyczek uruchamianych w oparciu o środki 2021-2027, czyli pożyczek dla PES i pożyczek dla firm świadczących usługi społeczne i zdrowotne . Tego typu instrument ograniczyłby barierę niewystarczających zabezpieczeń po stronie PES, jak i innych podmiotów ubiegających się o pożyczki.	MFIPR	Zostanie uruchomiony instrument umożliwiający zapewnienie PES zabezpieczeń dla zaciąganych zobowiązań. Zaprojektowane zostaną parametry instrumentu gwarancyjnego/poręczeniowego i sposób jego wdrożenia.	30 czerwca 2022	Pozasystemowa [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	Nie dotyczy	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Na bazie środków z rewolwingu zostanie uruchomiony instrument zabezpieczeń dla PES (gwarancje/poręczenia). Kwestia portfelowego/indywidualnego charakteru instrumentu zostanie przesądzona na dalszym etapie. Instrument będzie dostępny wyłącznie dla PES (w przypadku firm komercyjnych nie występuje luka).
16.	Z badań ilościowych wynika, że PES bardzo rzadko	Należałoby zaprojektować i wdrożyć (na bazie środków				Horyzontalna, strategiczna [do	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja odrzucona.	Uruchomienie Instrumentu poręczeniowe

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	korzystają z poręczeń i gwarancji (bo rzadkością jest korzystanie przez PES z kredytów bankowych). Istnieje jednak pewne pole do wykorzystania instrumentów gwarancyjnych / poręczeniowych w innych sferach.	pochodzących z PO WER – rewolwing) pilotaż instrumentu poręczeń jako wadiów przetargowych dla PES (takie instrumenty oferuje szereg lokalnych i regionalnych funduszy poręczeń kredytowych, ale wątpliwe jest, aby masowo korzystały z nich PES). Dodatkowo można by też przetestować poręczenia, jako instrument zabezpieczania dotacji. Instrument ten mógłby być również dostępny dla podmiotów niebędących PES, świadczących usługi społeczne lub zdrowotne.				wiadomości KM PO WER]	zość			go/ gwarancyjnego dla PES zostało uwzględnione w ramach innej rekomendacji z przedmiotowego badania (nr 15), dlatego też brak uzasadnienia dla wdrażania odrębnego instrumentu zabezpieczającego wyłącznie wadia przetargowe (ta potrzeba PES będzie mogła zostać zaspokojona w ramach instrumentu zabezpieczającego szerszy zakres potrzeb).
17.	Bardzo poważnym problemem dla wielu pośredników finansowych może się okazać konieczność wnoszenia wkładu krajowego w wysokości zapewne istotnie wyższej niż dla okresu 2014-2020. W pesymistycznym scenariuszu może to	Ze środków zwracanych (w zależności od regulacji, jakie będą obowiązywać dla niezbędnego wkładu krajowego oraz możliwości lub jej braku wnoszenia wkładu krajowego na poziomie ostatecznego odbiorcy) może okazać się niezbędne zaprojektowanie (na	IZ FERS 2021-2027	Zostanie przeprowadzona analiza wpływu braku uruchomienia takiego instrumentu na możliwość wzięcia udziału pośredników finansowych w realizacji instrumentu. Analiza obejmie również dostępność środków, które ewentualnie mogłyby zostać zaangażowane do tego instrumentu.	30 czerwca 2022	Horyzontalna, strategiczna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona częściowo	Instrument może zostać nieuruchomiony gdy z przeprowadzonej analizy wyniknie że brak uruchomienia instrumentu nie przełoży się na brak udziału

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	nawet uniemożliwić lub bardzo ograniczyć wdrażanie instrumentów finansowych w okresie 2021-2027.	bazie środków zwracanych – rewolwing) pożyczek na wkład własny dla pośredników finansowych , którzy realizują projekty polegające na finansowaniu PES w okresie 2021-2027. Tego typu pożyczki są już oferowane (choć nie w sferze ekonomii społecznej) w niektórych regionach przez regionalne fundusze rozwoju. Brak takiego instrumentu (przy podniesionych wymogach dla wkładu krajowego) może spowodować, że nie będzie chętnych do pełnienia roli pośrednika finansowego.								pośredników finansowych w realizacji instrumentu lub gdy środki na ten cel nie będą dostępne.
18.	Testowanym obecnie modelem wspierania rozwoju sektora ekonomii społecznej są społeczne inwestycje kapitałowe (SVC) . Wdrażany jest program pilotażowy, którego rezultaty wskazują na zasadność kontynuowania i rozpowszechnienia tego podejścia.	Szersze stosowanie instrumentu SVC – przejście do fazy post-pilotażowej. Zaprogramowanie kwoty 30 mln zł na wsparcie wehikułów SVC. Warunki podobne do obecnych. Tak jak obecnie, w pierwszej kolejności wymagalna powinna być opłata za zarządzanie, a następnie wszelkie zwroty powinny być rozliczane na zasadzie pari passu (alternatywnie, w celu wzmocnienia oddziaływania instrumentu można	IZ FERS 2021-2027	Zostanie zaprojektowany i wdrożony instrument społecznych inwestycji kapitałowych (SVC) w ramach dokumentów programowych dla programu operacyjnego, będącego następcą PO WER. Docelowe warunki udzielania instrumentu będą zbliżone do warunków z PO WER 2014-2020.	30 czerwca 2022	Horyzontalna, operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	FERS 2021-2027	Rekomendacja zatwierdzona w całości	

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
		wprowadzić uprzywilejowanie inwestorów prywatnych).								
19.	<p>Inwestycje kapitałowe w sferze społecznej zyskują na znaczeniu jako instrumenty wspierane na szczeblu unijnym (oferta wsparcia pośredników przez EFI). EFI już obecnie oferuje interesujące instrumenty w tym zakresie, planuje także ich kontynuację (szczegółowe decyzje podejmowane będą w perspektywie kilku miesięcy). Doświadczenia i kierunki sposobu inwestowania w wehikuły SVC mogą stanowić inspirację / uzupełnienie dla odpowiedniej oferty krajowej, warto także, aby były one regularnie monitorowane. Osobnym instrumentem jest instrument <i>payment-by-result</i> („wynagrodzenie za rezultat”), który EFI oferuje organom administracji odpowiedzialnym za zarządzanie i wdrażanie usług społecznych.</p>	<p>Należy monitorować kształtowanie oferty EFI w zakresie inwestycji SVC, jako generującej inspirację dla rozwiązań krajowych, a także w celu unikania powielania się interwencji publicznej. Należy rozważyć możliwość wykorzystania w polskich warunkach instrumentu <i>payment-by-result</i>, w tym celu zapraszając EFI do współpracy przy testowym skonfigurowaniu takiego przedsięwzięcia w Polsce (powinno być to poprzedzone oceną wykonalności dla określonego przypadku / sfery usług publicznych o charakterze społecznym).</p>	MFiPR	<p>W strategii inwestycyjnej dla instrumentów SVC ustanowiony zostanie mechanizm monitorowania oferty EFI w zakresie inwestycji i doświadczeń w finansowaniu SVC. MFiPR rozważy możliwości skorzystania z instrumentu <i>payment-by-result</i> (wyłonienie usługi lub sfery usług publicznych, w przypadku których potencjalnie możliwe będzie przetestowanie mechanizmu <i>payment-by-result</i>).</p>	30 czerwca 2022	Pozasystemowa [tylko do wiadomości KM PO WER]	Włączenie społeczne, przedsiębiorczość	Nie dotyczy	Rekomendacja zatwierdzona w całości	
20.	Wiedza wielu	Należy wzmocnić	1. IZ FERS	Sfinansowanie i	31 marca	Horizontalna,	Przedsiębiorc	FERS	Rekomendacja	

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa	Obszar tematyczny	Program operacyjny	Bazowy status rekomendacji ¹	Uzasadnienie odrzucenia rekomendacji
	<p>zarządzających PES i PS, dotycząca instrumentów finansowych oraz instrumentów łączących cechy instrumentów finansowych i dotacji</p> <p>jest dość ograniczona, wielu z nich obawia się też zadłużenia. Jest to na pewno poważną barierą w korzystaniu z instrumentów finansowych.</p>	<p>działania – np. edukacyjne, doradcze i informacyjne skierowane do PES i PS, dotyczące wiedzy na temat instrumentów finansowych, zasad ubiegania się o nie, korzyści jakie może odnieść PES dzięki pozyskaniu finansowania, ale także ograniczeń i zagrożeń, związanych z korzystaniem z IF.</p>	2021-2027, 2. MRiPS	<p>upowszechnienie odpowiednich działań m.in.: informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, skierowanych zarówno do PES, jak i do personelu OWES, opcjonalnie z wykorzystaniem przykładów konkretnych organizacji, które rozwinęły się dzięki skorzystaniu z instrumentów finansowych. IZ FERS 2021-2027 implementuje w zakresie właściwych wytycznych ministra ds. rozwoju regionalnego a MRiPS w zakresie KPRES.</p>	2022	operacyjna [do wiadomości KM PO WER]	zość, włączenie społeczne	2021-2027	zatwierdzona w całości (realizowana)	